

Gwara warmińska: warsztaty dla nauczycieli

Projekt pod taką nazwą realizują pracownicy Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM we współpracy z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie.

Projekt otrzymał dofinansowanie z Programu „Kultura ludowa i tradycyjna” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na rok 2017. Wnioskodawcą było Stowarzyszenie gmin „Polskie zamki gotyckie”, którego prezes mgr Izabela Narożniak jest absolwentką IHiSM; partnerem w projekcie jest także Stowarzyszenie „Dom Warmiński”. Celem warsztatów było utworzenie sieci współpracy nauczycieli z województwa warmińsko-mazurskiego na rzecz przygotowania oraz wdrożenia konspektów zajęć edukacyjnych/lekcji, jak również autorskich programów nauczania historii lub języka polskiego, opartych na niematerialnym dziedzictwie kulturowym Warmii i Mazur, w tym szczególnie na gwarze warmińskiej. Inicjatorem sieci współpracy jest dr Iwona Józwiak, metodyk nauczania historii w ODN w Olsztynie, również absolwentka Instytutu Historii.

Głównymi działaniami projektu są szkolenia podzielone na dwa etapy. Celem pierwszego stopnia szkoleń (październik 2017 r.) jest przygotowanie wzorcowych konspektów zajęć edukacyjnych uwzględniających tematykę materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego Warmii i Mazur. W tym bloku wykłady prowadzili: prof. Stanisław Achremczyk, dr hab. Izabela Lewandowska, prof. UWM oraz gościnnie dr Marta Wasilewska-Fragnowska, która oprócz wykładu poprowadziła warsztaty malowania na szkle motywów ludowych.

Celem drugiego stopnia szkoleń (listopad 2017 r.) jest przygotowanie autorskich programów nauczania historii lub języka polskiego opartych na niematerialnym i materialnym dziedzictwie kulturowym Warmii i Mazur. Wykładowcami byli Izabela Lewandowska (na zdj. z lewej) oraz dr hab. Janusz Hochleitner, prof. UWM. Oprócz części merytorycznej nauczyciele wzięli udział w warsztatach muzycznych, które poprowadził Cezary Makiewicz, solista zespołu „Babsztyl”, ucząc piosenek warmińskich. Nad poprawnością gwarową obu cykli czuwał rodowity Warmiak Edward Cyfus (na zdj. z prawej), zaś opiekę metodyczną nad nauczycielami sprawowały Izabela Lewandowska oraz Iwona Józwiak. Efektem warsztatów jest nie tylko powstanie sieci współpracy edukacji regionalnej, ale także materialny wymiar, którym jest napisanie kilku wartościowych konspektów/scenariuszy lekcji oraz autorskich programów nauczania czy innowacji pedagogicznych umieszczonych na stronie Facebooka: <https://www.facebook.com/PodrecznikRegionalnyDlaWarmiiIMazur/>.

Nauczyciele oprócz wykładów naukowych, warsztatów z malowania kafli i piosenek ludowych, czynnie uczestniczyli w nauce gwary warmińskiej. Było to możliwe dzięki wydaniu nowej publikacji pt. „Elementarz warmiński”, autorstwa Izabeli Lewandowskiej i Edwarda Cyfusa z ilustracjami Anny Rok. Elementarz zawiera część wstępną, która w sposób naukowy wyjaśnia genezę i funkcjonowanie gwary warmińskiej, a także badania nad nią w XIX i XX wieku, opisuje też zwyczaje i obrzędy ludowe oraz życie ludności wiejskiej w czterech porach roku.

Następna część elementarza to lekcje, czyli czytanki w gwarze z polskim tłumaczeniem i słowniczkiem. Dalej mamy część ćwiczeniową wraz z rozwiązaniami, aby każdy uczący się mógł sprawdzić swoje postępy w posługiwaniu się gwarą. Kolejna część to gawę-

dy, które przybliżają sposób myślenia dawnego Warmiaka. Całość kończy obszerny słowniczek i bibliografia. Do publikacji dołączona jest płyta z nagraniami wszystkich lekcji.

Izabela Lewandowska

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Olsztynie

**Terminy akcji pobierania krwi na terenie
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
w ambulansie:**

**Miejsce - przed budynkiem Centrum
Konferencyjnego przy ul. Dybrowskiego 11**

Pobór krwi w godzinach: 9.00-13.30

Terminy: 22.11.; 6.12.; 12.12